TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. rugsėjo 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Atliekos – Vežimas – Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 – Atliekos, kurioms taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir pritarimo procedūra – 1 straipsnio 3 dalis – Vežimai, kuriems taikoma patvirtinimo reikalavimų sistema – Direktyva 2008/98/EB – 5 straipsnio 1 dalis – Sąvoka „šalutiniai produktai“ – Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009 – 3 straipsnio 1 punktas – Sąvoka „šalutiniai gyvūniniai produktai“ – Šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų mišinio vežimas“

Sujungtose bylose C-21/19–C-23/19

dėl 2018 m. gruodžio 19 d. *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnhemo ir Leuvardeno apeliacinis teismas, Nyderlandai) nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. sausio 15 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**XN** (C-21/19),

**YO** (C-22/19) ir

**P.F. Kamstra Recycling BV** (C-23/19),

dalyvaujant

**Openbaar Ministerie,**

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas E. Regan, teisėjai I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič ir C. Lycourgos (pranešėjas),

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

posėdžio sekretorius M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. gruodžio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– XN, YO ir *P. F. Kamstra Recycling BV*, atstovaujamų *advocaten* M. J. J. E. Stassen ir R. Laan,

– *Openbaar Ministerie*, atstovaujamos A. C. L. van Holland,

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman, C. S. Schillemans ir H. S. Gijzen,

* Proceso kalba: nyderlandų.

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos J. Traband ir D. Colas, ir A.-L. Desjonquères ir C. Mosser,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll ir G. Hesse,

– Europos Komisijos, atstovaujamos W. Farrell, F. Thiran ir L. Haasbeek,

susipažinęs su 2020 m. kovo 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

**Sprendimą**

1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006, p. 1), iš dalies pakeisto 2012 m. vasario 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 135/2012 (OL L 46, 2012, p. 30) (toliau – Reglamentas Nr. 1013/2006), 1 straipsnio 3 dalies d punkto, 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008, p. 3) 5 straipsnio 1 dalies ir 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) (OL L 300, 2009, p. 1), išaiškinimo.

2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant baudžiamąsias bylas, iškeltas XN, YO ir *P.F. Kamstra Recycling BV* dėl šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų mišinių vežimo iš Nyderlandų į Vokietiją.

## Teisinis pagrindas

### *Sąjungos teisė*

*Reglamentas Nr. 1013/2006*

3 Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyta:

„1. Šis reglamentas nustato atliekų vežimo procedūrų ir kontrolės režimą, priklausantį nuo atliekų kilmės, paskirties vietos ir vežimo maršruto, vežamų atliekų tipo ir jų tvarkymo būdo paskirties vietoje.

2. Šis reglamentas taikomas atliekoms vežti:

a) tarp valstybių narių, Bendrijoje <…>;

<…>

3. Šis reglamentas netaikomas:

<…>

d) vežimams, kuriems taikomi Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 [2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, nustatantis sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL L 273, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., t. 37, p. 92)] patvirtinimo reikalavimai;

<…>“

4 Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnyje nustatyta:

„Šiame reglamente:

1) atliekos – kaip apibrėžta [2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų (OL L 114, 2006, p. 9)] 1 straipsnio 1 dalies a punkte;

<…>

34) vežimas – tai naudojimui ar šalinimui skirtų atliekų transportavimas, kuris planuojamas ar vykdomas:
a) tarp vienos šalies ir kitos;

<…>“

*Direktyva 2008/98*

5 Direktyvos 2008/98 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Ši direktyva netaikoma kategorijoms, kurioms jau taikomi kiti Bendrijos teisės aktai:

<…>

b) gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, įskaitant perdirbtus produktus, kuriems taikomas Reglamentas <…> Nr. 1774/2002, išskyrus tuos, kurie skirti sudeginti, šalinti sąvartyne ar panaudoti biologinių dujų arba komposto gamybos įmonėje;

<…>“

6 Šios direktyvos 3 straipsnyje „Sąvokų apibrėžtys“ numatyta:

„Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

1) „atliekos“ – medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti;

<…>“

7 Šios direktyvos 5 straipsnyje „Šalutiniai produktai“ nurodyta:

„1. Medžiaga ar objektas, gaunamas gamybos procese, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio objekto gamyba, gali būti laikomas ne atliekomis, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 punkte, o šalutiniu produktu, tik jeigu įvykdomos šios sąlygos:

a) tolesnis medžiagos ar objekto naudojimas yra aiškus;

b) medžiaga ar objektas gali būti panaudoti tiesiogiai be jokio tolesnio apdirbimo, išskyrus įprastą pramoninę praktiką;

c) medžiagos ar objekto gamyba yra sudėtinė gamybos proceso dalis; ir

d) tolesnis naudojimas yra teisėtas, t. y. medžiaga ar objektas atitinka visus atitinkamus produkto, aplinkos ir sveikatos apsaugos reikalavimus konkretaus naudojimo atveju ir nebus padarytas bendras neigiamas poveikis aplinkai ar žmonių sveikatai.

<…>“

*Teisės aktai, susiję su šalutiniais gyvūniniais produktais*

– *Reglamentas Nr. 1774/2002*

8 Reglamento Nr. 1774/2002 2 straipsnyje „Apibrėžimai“ buvo nustatyta:

„1. Šiame reglamente naudojami tokie apibrėžimai:

a) gyvūninės kilmės šalutiniai produktai: tai 4, 5 ir 6 straipsniuose nurodyti visi gyvūnų kūnai, jų dalys ar gyvūninės kilmės produktai, neskirti vartoti žmonėms, įskaitant kiaušinėlius, embrionus ir spermą;

<…>

d) 3 kategorijos medžiagos: tai 6 straipsnyje nurodyti gyvūninės kilmės šalutiniai produktai;

<…>“

9 Šio reglamento 6 straipsnyje „3 kategorijos medžiagos“ nustatyta, kad prie „3 kategorijos medžiag[ų] priskiriami toliau pateiktą aprašymą atitinkantys gyvūninės kilmės šalutiniai produktai arba bet kurios medžiagos, kuriose yra tokių šalutinių produktų“. Formuluotė „arba bet kurios medžiagos, kuriose yra tokių šalutinių produktų“ taip pat buvo vartojama šio reglamento 4 ir 5 straipsniuose apibrėžiant 1 ir 2 kategorijų medžiagas.

10 Reglamento Nr. 1774/2002 8 straipsnio „Gyvūninės kilmės šalutinių produktų ir perdirbtų produktų išvežimas į kitas valstybes nares“ 2 dalyje buvo nustatyta, kad paskirties valstybė narė turi būti išdavusi leidimą priimti 1 ir 2 kategorijos medžiagas, iš šių medžiagų gautus perdirbtus produktus ir perdirbtus gyvūninius baltymus. Šio 8 straipsnio 3 dalyje buvo numatyta, kad šio straipsnio 2 dalyje nurodyti šalutiniai gyvūniniai produktai ir perdirbami produktai turi turėti prekybos dokumentą, o jei to reikalauja šis reglamentas – sveikatos sertifikatą, ir turi būti vežami tiesiai į paskirties įmonę, kuri turi būti gavusi pagal šį reglamentą suteikiamą patvirtinimą.

– *Reglamentas (EB) Nr. 1069/2009*

11 Reglamento Nr. 1069/2009 5, 6, 57 ir 58 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(5) Bendrijos šalutinių gyvūninių produktų surinkimo, gabenimo, tvarkymo, apdorojimo, transformavimo, perdirbimo, sandėliavimo, tiekimo rinkai, platinimo, naudojimo arba šalinimo sveikumo taisyklės turėtų būti nustatytos kaip viena nuosekli ir išsami sistema.

(6) Tos bendros taisyklės turėtų būti proporcingos visuomenės ir gyvūnų sveikatos pavojui, kurį šalutiniai gyvūniniai produktai kelia, kai juos ūkio subjektai tvarko įvairiais grandinės etapais: nuo surinkimo iki panaudojimo arba pašalinimo. Šiose taisyklėse taip pat turėtų būti atsižvelgta į tokios veiklos keliamą pavojų aplinkai. Bendrijos sistemoje turėtų būti numatytos sveikumo taisyklės dėl šalutinių gyvūninių produktų tiekimo rinkai, įskaitant Bendrijos vidaus prekybą tokiais produktais ir, prireikus, jų importą.

<…>

(57) Siekiant Bendrijos teisės aktų nuoseklumo, būtina patikslinti šiame reglamente nustatytų taisyklių ir Bendrijos teisės aktų dėl atliekų ryšį. <…>

(58) Be to, reikėtų užtikrinti, kad šalutiniai gyvūniniai produktai, sumaišyti su arba užteršti pavojingomis atliekomis, išvardytomis 2000 m. gegužės 3 d. Komisijos sprendime 2000/532/EB, keičiančiame Sprendimą 94/3/EB, nustatantį atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų 1 straipsnio a dalį, ir Tarybos sprendimą 94/904/EB, nustatantį pavojingų atliekų sąrašą pagal Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų medžiagų [atliekų] 1 straipsnio 4 dalį [OL L 226, 2000, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 151] būtų <…> siunčiami iš vienos valstybės narės į kitą tik vadovaujantis Reglamentu <…> Nr. 1013/2006. <…>“

12 Reglamento Nr. 1069/2009 1 straipsnyje numatyta:

„Šiame reglamente nustatomos visuomenės ir gyvūnų sveikatos taisyklės, taikomos šalutiniams gyvūniniams produktams ir jų gaminiams, siekiant apsaugoti visuomenės ir gyvūnų sveikatą nuo šių produktų keliamo pavojaus ir šį pavojų sumažinti bei ypač užtikrinti maisto ir pašarų grandinės saugą.“

13 Šio reglamento 3 straipsnyje nustatyta:

„Šiame reglamente vartojamų sąvokų apibrėžtys:

1) „šalutiniai gyvūniniai produktai“ – gyvūnų kūnai arba jų dalys, gyvūniniai produktai arba kiti iš gyvūnų gauti produktai, neskirti vartoti žmonėms, taip pat oocitai, embrionai ir sperma;

<…>

27) atliekos – atliekos, kaip apibrėžta Direktyvos [2008/98] 3 straipsnio 1 punkte;“

14 Šio reglamento 7 straipsnio „Šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių skirstymas į kategorijas“ 1 dalyje numatyta:

„Šalutiniai gyvūniniai produktai skirstomi į konkrečias kategorijas atsižvelgiant į pavojaus visuomenės ir gyvūnų sveikatai, kylančio dėl tokių produktų, išvardytų 8, 9 ir 10 straipsniuose, lygį.“

15 Reglamento Nr. 1069/2009 12, 12–14 straipsnių nuostatose, be kita ko, numatytos sąlygos, pagal kurias 1, 2 ir 3 kategorijų medžiagos, jeigu jos yra atliekos, šalinamos arba utilizuojamos deginant.

16 Šio reglamento 41 straipsnio „Importas ir tranzitas“ 2 dalyje numatyta:

„Nukrypstant nuo 1 dalies, importuoti ir gabenti tranzitu:

<…>

b) šalutinius gyvūninius produktus ar jų gaminius, sumaišytus su ar užterštus bet kokiomis atliekomis, kurios pagal [Sprendimą 2000/532] priskirtinos pavojingoms atliekoms, galima tik laikantis Reglamento <…> Nr. 1013/2006 reikalavimų;

<…>“

17 Reglamento Nr. 1069/2009 43 straipsnio „Eksportas“ 5 dalyje nustatyta:

„Nukrypstant nuo 3 ir 4 dalių, eksportuoti:

<…>

b) šalutinius gyvūninius produktus ar jų gaminius, sumaišytus su ar užterštus bet kokiomis atliekomis, kurios pagal Sprendimą [2000/532] priskirtos pavojingoms atliekoms, galima tik laikantis Reglamento <…> Nr. 1013/2006 reikalavimų.“

18 Reglamento Nr. 1069/2009 48 straipsnyje „Siuntimo į kitas valstybes nares kontrolė“ nurodyta:

„1. Kai ūkio subjektas planuoja išsiųsti 1 kategorijos medžiagas, 2 kategorijos medžiagas ir iš 1 bei 2 kategorijos medžiagų gautus mėsos ir kaulų miltus ar gyvūninius riebalus į kitą valstybę narę, jis apie tai turi pranešti kilmės valstybės narės ir paskirties valstybės narės kompetentingoms institucijoms.

Paskirties valstybės narės kompetentinga institucija, gavusi ūkio subjekto paraišką, per nustatytą laikotarpį nusprendžia:

a) atsisakyti priimti prekių siuntą;

b) priimti prekių siuntą besąlygiškai; arba

c) priimti siuntą, jei bus laikomasi šių sąlygų:
   i) šalutinių gyvūninių produktų gaminiai turi būti apdoroti taikant sterilizaciją slėgiu, jei to nebuvo padaryta anksčiau; arba
   ii) šalutiniai gyvūniniai produktai ar jų gaminiai turi atitikti visas prekių siuntos išsiuntimo sąlygas, kurios yra grindžiamos visuomenės ir gyvūnų sveikatos apsaugos motyvais, siekiant užtikrinti, kad šalutiniai gyvūniniai produktai ir jų gaminiai būtų tvarkomi pagal šį reglamentą.

<…>

6. Nukrypstant nuo 1–5 dalių, šiose dalyse nurodyti šalutiniai gyvūniniai produktai ar jų gaminiai, kurie buvo sumaišyti su ar užteršti bet kuriomis atliekomis, kurios laikomos pavojingomis atliekomis pagal [Sprendimą] 2000/532, siunčiami į kitas valstybes nares tik laikantis Reglamento <…> Nr. 1013/2006 reikalavimų.

<…>“

– *Reglamentas (ES) Nr. 142/2011*

19 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL L 54, 2011, p. 1), iš dalies pakeisto 2019 m. birželio 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/1084 (OL L 171, 2019, p. 100), VIII priedo III skyriuje yra pateiktas žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių vežimo Europos Sąjungoje prekybos dokumento

pavyzdys, kaip to reikalaujama pagal Reglamentą Nr. 1069/2009. Šio dokumento, kuris pagal šio III skyriaus 4 punktą turi būti pridedamas vežant šalutinius gyvūninius produktus ir jų gaminius Europos Sąjungoje, pastaboje, susijusioje su jo I.31 langeliu „Prekių identifikavimas“, nurodyta:

„<…> Įrašyti prekę, pasirinktą iš šio sąrašo: <…>“ [šalutinio gyvūninio produkto ar jo gaminio pobūdis] sumaišytas su nepavojingomis atliekomis [EURAL kodas] <…>“

### *Nyderlandų teisė*

20 *Wet milieubeheer* (Aplinkos apsaugos įstatymas) 1.1 straipsnio 6 dalyje nustatyta:

„<…> Bet kuriuo atveju atliekomis nelaikomos medžiagos, mišiniai ar objektai, kurie yra šalutiniai produktai, kaip tai suprantama pagal [Direktyvos 2008/98] 5 straipsnį, jei šie šalutiniai produktai atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus ir kriterijus, tuo tikslu nurodytus pagal šį [Direktyvos 2008/98] straipsnį patvirtintoje vykdymo priemonėje arba ministro nutarime.“

21 Šio įstatymo 10.60 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Draudžiama imtis veiksmų, nurodytų [Reglamento Nr. 1013/2006] 2 straipsnio 35 punkte, [kuriame apibrėžiama sąvoka „neteisėtas vežimas“].“

### Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

22 Trijose baudžiamosiose bylose *Openbaar Ministerie* (prokuratūra, Nyderlandai) kaltina *P. F. Kamstra Recycling*, Xn ir YO, du šioje bendrovėje dirbančius fizinius asmenis (toliau kartu – kaltinamieji), tuo, kad jie, iš anksto nepranešę kompetentingoms institucijoms arba negavę jų leidimo, nors pagal Reglamentą Nr. 1013/2006 turėjo tai padaryti, laikotarpiu nuo 2011 m. birželio 10 d. iki 2012 m. birželio 19 d. iš Nyderlandų į Vokietiją vežė sūrymo ir gyvūninių audinių mišinį, riebalų atliekų ir sūrymo mišinį, valymo procesų dumblo ir kitų (neidentifikuotų) atliekų mišinį, valymo procesų dumblo ir (pieno produktų) atliekų mišinį ir nuotekų valymo dumblo ir baltymų koncentratų mišinį.

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad bent vienas arba du iš šių mišinių buvo iš dalies sudaryti iš šalutinių gyvūninių produktų ir iš dalies iš kitų medžiagų mišinių ir kad šalutiniai gyvūniniai produktai buvo 3 kategorijos medžiagos, kaip jos suprantamos pagal Reglamento Nr. 1069/2009 10 straipsnį. Šie mišiniai buvo skirti naudoti biodujų gamybos įmonėje Vokietijoje.

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad šiose bylose kyla klausimas, ar kaltinamuosiuose aktuose nurodytų mišinių vežimas patenka į Reglamento Nr. 1013/2006, ar į Reglamento Nr. 1069/2009 taikymo sritį.

25 Jis pažymi, kad prokuratūra mano, jog Reglamentas Nr. 1013/2006 yra taikytinas, nes jame nurodyti mišiniai turi būti laikomi „atliekomis“. *Openbaar Ministerie* (Prokuratūra) teigimu, klausimą, ar jie yra šalutiniai gyvūniniai produktai, reikia spręsti remiantis Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalyje nurodytais kriterijais ir Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punkte pateikta sąvokos „šalutiniai gyvūniniai produktai“ apibrėžtimi.

26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas priduria, kad kaltinamieji mano, jog šiuo atveju reikia taikyti Reglamentą Nr. 1069/2009, o ne Reglamentą Nr. 1013/2006, nes kaltinamuosiuose aktuose minimi mišiniai yra šalutiniai gyvūniniai produktai. Šalutinių gyvūninių produktų srityje Reglamentas Nr. 1069/2009 turi viršenybę prieš Reglamentą Nr. 1013/2006. Kaltinamieji tvirtina, kad aptariami mišiniai yra šalutiniai gyvūniniai produktai remiantis sąvokos „šalutiniai gyvūniniai

produktai“ apibrėžtimi, pateikta ankstesniame reglamente dėl šalutinių gyvūninių produktų, t. y. Reglamente Nr. 1774/2002. Pagal pastarąjį reglamentą sąvoka „šalutiniai gyvūniniai produktai“ apima ir „bet kurias medžiagas ar mišinius, kuriuose yra šalutinių produktų“.

27 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad kaltinamieji teigia, jog nors Reglamente Nr. 1069/2009 nebėra nuostatos, kad medžiagos, kurių sudėtyje yra šalutinių gyvūninių produktų, laikytinos šalutiniais gyvūniniais produktais, juo nebuvo siekiama pakeisti sąvokos „šalutiniai gyvūniniai produktai“ apibrėžties, esančios Reglamente Nr. 1774/2002. Grįsdami šį požiūrį kaltinamieji rėmėsi 2016 m. kovo 10 d. ekspertizės, kurią pirmojoje instancijoje nurodė atlikti *Rechtbank Gelderland* (Gelderlando apylinkės teismas, Nyderlandai), ataskaita. Taigi, šalutinių gyvūninių produktų mišinius, išskyrus šalutinių gyvūninių produktų ir pavojingų atliekų mišinius, taip pat apima sąvoka „šalutiniai gyvūniniai produktai“, kurios apibrėžtis pateikiama Reglamente Nr. 1069/2009, neatsižvelgiant į šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų santykį mišinyje.

28 *Rechtbank Gelderland* (Gelderlando apylinkės teismas), remdamasis toje ekspertizės ataskaitoje išdėstyta nuomone, išteisino kaltinamuosius dėl veikų, kuriomis jie kaltinami. *Openbaar Ministerie* (prokuratūra) dėl šio išteisinimo pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

29 Šis teismas pažymi, kad iš atitinkamų teisės aktų matyti, jog Reglamentas Nr. 1013/2006 netaikomas vežimams, kuriems taikoma Reglamento Nr. 1069/2009 patvirtinimo reikalavimų sistema. Dėl prokuratūros, manančios, kad medžiaga, kuri negali būti laikoma „šalutiniu produktu“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalį, yra „atliekos“, patenkančios į Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo sritį, pozicijos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pirmiausia kyla klausimas, koks yra Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalyje vartojamos sąvokos „šalutiniai produktai“ ir Reglamente Nr. 1069/2009 vartojamos sąvokos „šalutiniai gyvūniniai produktai“ santykis. Konkrečiau kalbant, jam kyla klausimas, ar medžiaga, kuri negali būti laikoma šalutiniu produktu pagal šią direktyvą, vis dėlto gali būti laikoma „šalutiniu gyvūniniu produktu“ pagal šį reglamentą, todėl, remiantis Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktu, nepatenka į pastarojo reglamento taikymo sritį.

30 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad būtina išaiškinti Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktą, siekiant nustatyti, kaip reikia suprasti šio reglamento netaikymą vežimams, kuriems taikomi Reglamento Nr. 1069/2009 patvirtinimo reikalavimai. Šiuo atžvilgiu kyla klausimas, ar šis netaikymas susijęs su šalutinių gyvūninių produktų vežimu iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę, neatsižvelgiant į tai, prie kurios kategorijos šios medžiagos priskiriamos, ar su Reglamento Nr. 1069/2009 48 straipsnyje nurodytų medžiagų, kurios apima tik „šalutinius gyvūninius produktus“ arba „jų gaminius“, kaip jos suprantamos pagal šią nuostatą, t. y. 1 kategorijos medžiagas, 2 kategorijos medžiagas ir tam tikrus iš jų gautus produktus, įskaitant iš 3 kategorijos medžiagos gautus perdirbtus gyvūninius baltymus, vežimu.

31 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktą reikia aiškinti taip, kad toks vežimas taip pat apima šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų mišinių vežimą, ir, jei taip, ar turi reikšmės šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų santykis mišinyje.

32 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, reikia nustatyti, ar Reglamente Nr. 1069/2009 pateikiama sąvokos „šalutiniai gyvūniniai produktai“ apibrėžtis, palyginti su Reglamente Nr. 1774/2002 pateikiama šios sąvokos apibrėžtimi, iš esmės yra toks pakeitimas, kad pagal Reglamentą Nr. 1069/2009 medžiagos ir šalutinio gyvūninio produkto mišinys, neatsižvelgiant į šių dviejų medžiagų santykį, nebegali būti laikomas „šalutiniu gyvūniniu produktu“, todėl tokio mišinio vežimas patenka į Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo sritį. Jis tvirtina, kad pažodžiui aiškinant šią Reglamente

Nr. 1069/2009 pateiktą apibrėžtį reikėtų daryti išvadą, kad šiuo reglamentu siekiama padaryti tokį pakeitimą, tačiau remiantis pirma minėtais argumentais, kurie grindžiami ekspertizės ataskaita, galima daryti ir priešingą išvadą.

33 Tokiomis aplinkybėmis *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnhemo ir Leuvardeno apeliacinis teismas, Nyderlandai) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar medžiaga, kuri nėra šalutinis produktas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvą 2008/98, iš esmės taip pat nėra šalutinis gyvūninis produktas, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 1069/2009, taigi ji nepatenka tarp medžiagų, kurioms pagal Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalį šis reglamentas netaikomas? O gal neatmestina, kad medžiaga patenka į Reglamente Nr. 1069/2009 pateiktą šalutinių gyvūninių produktų sąvokos apibrėžtį, jei neatitinka Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, taigi automatiškai nepatenka į Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo sritį?

2. Kaip pagal Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalį turi būti suprantamas atliekų, kurioms taikomi Reglamente Nr. 1774/2002 (dabar – Reglamentas Nr. 1069/2009) nustatyti patvirtinimo reikalavimai, vežimas: ar jis reiškia šalutinių gyvūninių produktų transportavimą (iš vienos valstybės į kitą), neatsižvelgiant į tai, kuriai kategorijai ši medžiaga priklauso? O gal tai yra Reglamento Nr. 1069/2009 48 straipsnyje (anksčiau – Reglamento Nr. 1774/2002 8 straipsnis) nurodytų medžiagų, apribotų šalutiniais gyvūniniais produktais ir iš jų gautais produktais, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, t. y. 1 kategorijos medžiagų, 2 kategorijos medžiagų ir tam tikrų iš jų gautų produktų, įskaitant iš 3 kategorijos medžiagos gautus perdirbtus gyvūninius baltymus, transportavimas?

3. Ar tuo atveju, kai pagal Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktą atliekų, kurioms taikomi Reglamente Nr. 1774/2002 (dabar – Reglamentas Nr. 1069/2009) nustatyti patvirtinimo reikalavimai, vežimas turi būti suprantamas kaip šalutinių gyvūninių produktų transportavimas (iš vienos valstybės į kitą), neatsižvelgiant į tai, kuriai kategorijai ši medžiaga priklauso, Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad toks vežimas taip pat apima šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų mišinių vežimą, ir, jei taip, ar reikšmingas šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų santykis mišinyje? O gal šalutinis gyvūninis produktas praranda šalutinio gyvūninio produkto, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 1069/2009, pobūdį ir kaip mišinio su kita medžiaga dalis laikomas atlieka, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 1013/2006?“

## Dėl prejudicinių klausimų

### *Dėl pirmojo klausimo*

34 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalis ir Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinami taip, kad medžiaga, kurios negalima laikyti „šalutiniu produktu“, kaip jis suprantamas pagal pirmąją iš šių nuostatų, vis dėlto gali būti laikoma „šalutiniu gyvūniniu produktu“, kaip jis suprantamas pagal antrąją iš šių nuostatų.

35 Pirma, reikia priminti, kad pagal Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalį „šalutinis produktas“ yra medžiaga ar objektas, gaunamas gamybos procese, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio objekto gamyba, jeigu jis atitinka tam tikras šio 5 straipsnio 1 dalies a–d punktuose išvardytas sąlygas. Be to, pagal Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punktą „šalutiniai gyvūniniai produktai“ yra gyvūnų kūnai arba jų dalys, gyvūniniai produktai arba kiti iš gyvūnų gauti produktai, neskirti vartoti

žmonėms, taip pat oocitai, embrionai ir sperma. Taigi iš šių dviejų nuostatų matyti, kad, kaip savo išvados 39 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „šalutiniai produktai“ ir Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punkte apibrėžta sąvoka „šalutiniai gyvūniniai produktai“ nesutampa ir jose nėra vienos į kitą nuorodų.

36 Antra, Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad medžiaga, kuri yra „šalutinis produktas“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, nelaikoma atliekomis, patenkančiomis į šios direktyvos taikymo sritį. Taigi, pagal šią nuostatą Direktyvoje 2008/98 vartojamos sąvokos „šalutinis produktas“ ir „atliekos“ viena su kitą pašalina.

37 Vis dėlto ypač iš Reglamento Nr. 1069/2009 12–14 straipsnių, nes juose, be kita ko, numatytos sąlygos, kuriomis 1, 2 ir 3 kategorijų šalutiniai gyvūniniai produktai, jeigu jie yra atliekos, šalinami arba utilizuojami deginant, matyti, kad „šalutiniai gyvūniniai produktai“, kaip jie suprantami pagal šį reglamentą, gali būti laikomi „atliekomis“, kaip jos apibrėžtos pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą, į kurį daroma nuoroda Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 27 punkte.

38 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2008/98 5 straipsnio 1 dalis ir Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinami taip, kad medžiaga, kurios negalima laikyti „šalutiniu produktu“, kaip jis suprantamas pagal pirmąją iš šių nuostatų, vis dėlto gali būti laikoma „šalutiniu gyvūniniu produktu“, kaip jis suprantamas pagal antrąją iš šių nuostatų.

### *Dėl antrojo klausimo*

39 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal šią nuostatą į šio reglamento taikymo sritį nepatenka visi šalutinių gyvūninių produktų vežimai, kuriems taikomas Reglamentas Nr. 1069/2009, ar tik kai kurie tokie vežimai, atitinkantys specifines pastarajame reglamente nustatytas sąlygas.

40 Reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas į šį klausimą jau atsakė 2019 m. gegužės 23 d. Sprendime *ReFood* (C-634/17, EU:C:2019:443), kuris buvo priimtas po šio prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo dienos.

41 Tame sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad šalutinių gyvūninių produktų vežimas, kuriam taikomas Reglamentas Nr. 1069/2009, nepatenka į Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo sritį, išskyrus tuos atvejus, kai Reglamente Nr. 1069/2009 aiškiai numatyta, kad taikomas Reglamentas Nr. 1013/2006.

42 Šie atvejai numatyti Reglamento Nr. 1069/2009 41 straipsnio 2 dalies b punkte, 43 straipsnio 5 dalies b punkte ir 48 straipsnio 6 dalyje, kuriuose reglamentuojami šalutiniai gyvūniniai produktai, sumaišyti su pavojingomis atliekomis arba jomis užteršti (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 23 d. Sprendimo *ReFood*, C-634/17, EU:C:2019:443, 53–55 punktus).

43 Taigi, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas negali būti aiškinamas taip, kad pagal tą nuostatą į šio reglamento taikymo sritį nepatenka tik šalutinių gyvūninių produktų vežimas, kuriam taikoma Reglamento Nr. 1069/2009 48 straipsnio 1 dalyje numatyta procedūra, t. y. 1 ir 2 kategorijų medžiagos, kaip jos suprantamos pagal šio reglamento 8 ir 9 straipsnius, ir tam tikri iš šių medžiagų gauti produktai, išskyrus 3 kategorijos šalutinius gyvūninius produktus, kaip jie suprantami pagal šio reglamento 10 straipsnį, kuriems ir toliau galioja Reglamentas Nr. 1013/2006 (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 23 d. Sprendimo *ReFood*, C-634/17, EU:C:2019:443, 60 punktą).

44 Vadinasi, aiškinant Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktą, taigi ir klausimą, ar yra taikytinas Reglamentas Nr. 1069/2009, medžiagos priskyrimas prie 1, 2 ar 3 kategorijos neturi reikšmės.

45 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad šalutinių gyvūninių produktų vežimas, kuriam taikomas Reglamentas Nr. 1069/2009, nepatenka į Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo sritį, išskyrus tuos atvejus, kai Reglamente Nr. 1069/2009 aiškiai numatyta, kad taikomas Reglamentas Nr. 1013/2006.

### *Dėl trečiojo klausimo*

46 Trečiuoju klausimu, kurį reikia suprasti atsižvelgiant į šio sprendimo 22 ir 23 punktuose apibendrintą informaciją dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo medžiagų vežimo, kurią pateikė nacionalinis teismas, šis teismas iš esmės teiraujasi, ar Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad ši nuostata taikoma 3 kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1069/2009 10 straipsnį, ir kitų medžiagų, pagal Reglamentą Nr. 1013/2006 laikomų nepavojingomis atliekomis, mišinio vežimui, o teigiamai atsakius į šį klausimą, ar šiuo atžvilgiu yra svarbus šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų santykis mišinyje.

47 Kadangi, kaip buvo priminta nagrinėjant antrąjį klausimą, pagal Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktą šis reglamentas netaikomas šalutinių gyvūninių produktų vežimui, kuriam taikomas Reglamentas Nr. 1069/2009, išskyrus atvejus, kai pastarajame reglamente aiškiai numatyta, kad taikomas Reglamentas Nr. 1013/2006, siekiant atsakyti į trečiąjį klausimą reikia išsiaiškinti, ar Reglamentas Nr. 1069/2009 taikomas šalutinių gyvūninių produktų ir nepavojingų atliekų mišiniui.

48 Sąvoka „šalutiniai gyvūniniai produktai“, apibrėžta Reglamento Nr. 1774/2002 2 straipsnio 1 dalies a punkte, siejamame su šio reglamento 4, 5 ir 6 straipsniais, apėmė „bet kurias medžiagas, kuriose yra tokių šalutinių produktų“. Tačiau Reglamento Nr. 1069/2009 3 straipsnio 1 punkte pateiktoje sąvokos „šalutiniai gyvūniniai produktai“ apibrėžtyje ir šio reglamento 8, 9 ir 10 straipsniuose, kuriuose minimos atitinkamai 1, 2 ir 3 kategorijos medžiagos, aiškiai nebenurodyta, kad jie apima „bet kurias medžiagas, kuriose yra tokių šalutinių produktų“.

49 Vis dėlto tai nereiškia, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo Reglamentu Nr. 1069/2009 nustatytos sistemos netaikyti šalutiniams gyvūniniams produktams, sumaišytiems su kitomis medžiagomis.

50 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1069/2009 41 straipsnio 2 dalies b punkte ir 43 straipsnio 5 dalies b punkte atitinkamai numatyta, jog, viena vertus, šalutinių gyvūninių produktų, sumaišytų su bet kuriomis atliekomis, kurios pagal Sprendimą 2000/532 laikomos pavojingomis arba užterštomis tokiomis atliekomis, vežimas išimties tvarka vykdomas tik laikantis Reglamento Nr. 1013/2006 nuostatų.

51 Be to, Reglamento Nr. 1069/2009 48 straipsnio 6 dalyje pažymėta, kad, nukrypstant nuo šio straipsnio 1–5 dalių, šiose dalyse nurodyti šalutiniai gyvūniniai produktai ar jų gaminiai, t. y. 1 ir 2 kategorijos medžiagos ir tam tikri iš šių medžiagų gauti produktai, sumaišyti su pavojingomis atliekomis ar jomis užteršti, siunčiami į kitas valstybes nares tik laikantis Reglamento Nr. 1013/2006 reikalavimų.

52 Jei šalutinių gyvūninių produktų ir atliekų mišiniai visiškai nepatektų į šio reglamento taikymo sritį, į šį reglamentą nebūtų įtrauktos nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su šalutinių gyvūninių produktų ir pavojingų atliekų mišiniais.

53 Antra, kaip savo išvados 83 punkte pabrėžė generalinis advokatas, tai, kad šalutinių gyvūninių produktų ir atliekų mišiniai patenka į Reglamento Nr. 1069/2009 taikymo sritį, patvirtina Reglamento Nr. 142/2011, iš dalies pakeisto Įgyvendinimo reglamentu Nr. 2019/1084, nuostatos. Nors Įgyvendinimo reglamentu padaryti pakeitimai netaikomi pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 142/2011 VIII priedo III skyriuje, laikantis Reglamento Nr. 1069/2009, yra pateiktas žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių vežimo Sąjungoje prekybos dokumento pavyzdys, kur tarp prekių, kurias vežant Sąjungoje turi būti pridėtas toks prekybos dokumentas, yra aiškiai nurodyti šalutinių gyvūninių produktų ir nepavojingų atliekų mišiniai.

54 Trečia, reikia pažymėti, kad, kaip savo išvados 73 ir 74 punktuose priminė generalinis advokatas, iš Reglamento Nr. 1069/2009 parengiamųjų darbų matyti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas konkrečiai išnagrinėjo klausimą dėl tvarkos, taikomos šalutinių gyvūninių produktų ir nepavojingų atliekų vežimui, ir nusprendė, kad šiems mišiniams neturi būti taikomos šio reglamento 41 straipsnio 2 dalies b punkto, 43 straipsnio 5 dalies b punkto ir 48 straipsnio 6 dalies nukrypti leidžiančios nuostatos, todėl jų vežimui netaikomos Reglamento Nr. 1013/2006 nuostatos.

55 Taigi remiantis tuo, kad egzistuoja nuostatos, kuriose numatyta šalutinių gyvūninių produktų ir pavojingų atliekų mišiniams taikoma išimtinė tvarka, išanalizavus Reglamentą Nr. 142/2011 ir atsižvelgus į Reglamento Nr. 1069/2009 genezę, darytina išvada, kad pastarasis reglamentas taikomas šalutinių gyvūninių produktų ir nepavojingų atliekų mišinių vežimui.

56 Ketvirta, reikia pažymėti, kad ši išvada užtikrina Reglamento Nr. 1069/2009 nuostatų, aiškinamų atsižvelgiant į šiuo reglamentu siekiamą tikslą, veiksmingumą.

57 Šiuo reglamentu siekiama, viena vertus, nustatyti nuoseklią ir išsamią sveikumo taisyklių, taikomų, be kita ko, šalutinių gyvūninių produktų gabenimui, sistemą, o tos taisyklės turėtų būti proporcingos pavojui sveikatai, kurį šalutiniai gyvūniniai produktai kelia, kai juos ūkio subjektai tvarko įvairiais grandinės etapais – nuo surinkimo iki panaudojimo arba pašalinimo, – ir atsižvelgti į tokios veiklos keliamą pavojų aplinkai. Kita vertus, iš Reglamento Nr. 1069/2009 57 ir 58 konstatuojamų jų dalių matyti, kad juo taip pat siekiama dėl Sąjungos teisės aktų nuoseklumo patikslinti šiame reglamente nustatytų taisyklių ir Sąjungos teisės aktų dėl atliekų ryšį, ypač Reglamento Nr. 1013/2006, kiek tai susiję su šalutinių gyvūninių produktų importu, eksportu ir siuntimu iš vienos valstybės narės į kitą (2019 m. gegužės 23 d. Sprendimo *ReFood*, C-634/17, EU:C:2019:443, 49 punktas).

58 Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamentu Nr. 1069/2009, priimtu po Reglamento Nr. 1013/2006, siekė nustatyti išsamią taisyklių, taikomų šalutinių gyvūninių produktų gabenimui, sistemą ir, jeigu aiškiai nenumatyta kitaip, jo reglamentuojamam šalutinių gyvūninių produktų gabenimui netaikyti Reglamento Nr. 1013/2006 (2019 m. gegužės 23 d. Sprendimo *ReFood*, C-634/17, EU:C:2019:443, 56 punktas).

59 Darytina išvada, kad, kaip savo išvados 81 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė, kad į Reglamento Nr. 1069/2009 taikymo sritį patektų bet koks šalutinių gyvūninių produktų, įskaitant šių produktų ir atliekų mišinius, vežimas, o šalutinių gyvūninių produktų ir pavojingų atliekų mišinių vežimui būtų taikoma atskira Reglamente Nr. 1013/2006 nustatyta sistema.

60 Reikia pažymėti, kad, šiuo klausimu reglamentuose Nr. 1013/2006 ir 1069/2009 nesant nuorodų, manytina, kad juose nenumatyta jokios minimalios šalutinių gyvūninių produktų, esančių šių produktų ir nepavojingų atliekų mišinyje, santykio ribos, kad būtų taikomas Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas ir Reglamente Nr. 1069/2009 nustatyta tvarka.

61 Vis dėlto ši pastaba nedaro poveikio kompetentingų administracinių ir teisminių institucijų pareigai taikyti Reglamente Nr. 1013/2006 įtvirtintą tvarką situacijoms, kai iš konkrečių, reikšmingų ir nuoseklių įrodymų matyti, kad ūkio subjektas į vežamas atliekas įdėjo tam tikrą šalutinių gyvūninių produktų kiekį tik tam, kad išvengtų Reglamento Nr. 1013/2006 taikymo ir dirbtinai nulemtų Reglamento Nr. 1069/2009 taikymą.

62 Iš tiesų tokiais atvejais, kurie rodo piktnaudžiavimą, siekiant išsaugoti Sąjungos teisės aktų veiksmingumą, reikia taikyti Reglamentą Nr. 1013/2006, nes tokiomis aplinkybėmis jo dalykas ir tikslas yra svarbesni už Reglamento Nr. 1069/2009 dalyką ir tikslą.

63 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad ši nuostata taikoma 3 kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1069/2009 10 straipsnį, ir kitų medžiagų, pagal Reglamentą Nr. 1013/2006 laikomų nepavojingomis atliekomis, mišinio vežimui. Šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų santykis mišinyje šiuo atžvilgiu neturi reikšmės.

## Dėl bylinėjimosi išlaidų

64 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1. **2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas 5 straipsnio 1 dalis ir 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) 3 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinami taip, kad medžiaga, kurios negalima laikyti „šalutiniu produktu“, kaip jis suprantamas pagal pirmąją iš šių nuostatų, vis dėlto gali būti laikoma „šalutiniu gyvūniniu produktu“, kaip jis suprantama pagal antrąją iš šių nuostatų.**

2. **2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo, iš dalies pakeisto 2012 m. vasario 16 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 135/2012, 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad šalutinių gyvūninių produktų vežimas, kuriam taikomas Reglamentas Nr. 1069/2009, nepatenka į Reglamento Nr. 1013/2006, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 135/2012, taikymo sritį, išskyrus tuos atvejus, kai Reglamente Nr. 1069/2009 aiškiai numatyta, kad taikomas Reglamentas Nr. 1013/2006, iš dalies pakeistas Reglamentu Nr. 135/2012.**

3. **Reglamento Nr. 1013/2006, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 135/2012, 1 straipsnio 3 dalies d punktas turi būti aiškinamas taip, kad ši nuostata taikoma 3 kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 1069/2009 10 straipsnį, ir kitų medžiagų, pagal Reglamentą Nr. 1013/2006, iš dalies pakeistą Reglamentu Nr. 135/2012, laikomų nepavojingomis atliekomis, mišinio vežimui. Šalutinių gyvūninių produktų ir kitų medžiagų santykis mišinyje šiuo atžvilgiu neturi reikšmės.**

Parašai.